

קורסי אשכול "דרך הרוח" תשפ"ד

אשכול דרך הרוח - סמסטר ב'

מס' קורס דרך הרוח		שם קורס	שם המרצה	נ"ז	סמ'	מספר קורס אב	חוג אב	יום לימוד	שעות לימוד	תקציר	דרישות
100.1849	1	זהות ישראלית	מרצים שונים	2	ב'	100.1849	קורס חוץ-אוניברסיטאי			<p>הקורס בוחן את הקונפליקטים והסוגיות הייחודיות שהחברה הישראלית והמדינה מתמודדות עימם מראשיתן ועד היום הזה. הקורס אינו מבקש להכריע בשאלות שיידונו, אלא לזמן לסטודנטים את האפשרות להתרשם ממורכבות הנושאים, להעריך דעות חולקות, ולחשוב על דרכי הפעולה הראויות בשיח הדמוקרטי. הקורס מקפיד שלא לנקוט בעמדות "פוליטיות" במובן של העדפת עמדות מסוימות, בנושאים מסדר ראשון. השאיפה היא שמעבר להיכרות עם הסוגיות שבמחלוקת, יפתחו הסטודנטים הבנה של דרכים לניהול שיח ציבורי בסוגיות אלה וכן שתועמק מחויבותם לתהליך הדמוקרטי ומעורבותם בו.</p>	<p>30% – משימות ביניים בכל היחידות. 32% – משימות משתנות (משימות מסכמות ב'8 יחידות). 32% – משימות הערכת עמיתים (משימות מסכמות ב'4 יחידות). 6% - משימה ביחידת הסיכום</p>
100.2202	2	כלכלת הפרט – וציבוריים	ד"ר יניב ריינוורץ	4	ב'	205.2202	בית הספר למדעי המדינה			<p>קורס זה יציג את ההיבטים התיאורטיים והאמפיריים בקבלת ההחלטות של פרטים בנוגע לכלכלת משק הבית שלהם, וכן את ההשפעה של התערבות המדינה על החלטות אלו. חלקו הראשון של הקורס יציג את התיאוריות הכלכליות המסבירות את החלטות הפרט בנוגע לצריכה, חיסכון, השקעה והשתתפות בשוק העבודה, וכן ידון בקבלת החלטות של הפרטים בשוק הנדל"ן ובלקוחת אשראי והלוואות, וכיצד פרטים מקבלים החלטות בתנאי סיכון ועל פני זמן. חלקו השני של הקורס ידון בהשפעה של מדיניות כלכלית ממשלתית על הפרטים ועל התנהגותם בשווקים שהוזכרו לעיל. נתאר את סוגי המדיניות הכלכלית בהן נוקטות ממשלות בנושאים אלו - מיסוי וסבסוד, רגולציה שווקים ו"נדנד", ונדון באפקטיביות של סוגי המדיניות השונים בשיפור מצבו של הפרט והמשק. בקורס ישולבו, בנוסף למודלים התיאורטיים, גם ממצאים אמפיריים מהארץ ומהעולם, וכן דוגמאות מהכלכלה הישראלית.</p>	<p>נכחות: חובת צפייה בסרטוני הקורס עבודות: 5 תרגילים שיוגשו בשבוע 3, 5, 7, 9, 11 של הקורס מבחן פתוח</p>
100.1706	3	יצירות מופת בספרות העברית החדשה	ד"ר צפי זבה-אלרן	4	ב'	122.2241	החוג לספרות עברית והשוואתית	ד'	11:45-8:30	<p>הקורס עוסק ביצירות מפתח בהתפתחותה של הספרות העברית החדשה בהקשריהן ההיסטוריים והתרבותיים הרחבים, תוך בירור דרכי הצטלבותם של קולות והשפעות אמנותיות שונות ומגוונות בכל יצירה. נקרא מבחר מיצירותיהם של מאפו, יליג, אברמוביץ (מנדל), פרץ, אחד-העם, ברדיצ'בסקי, ביאליק, טשרניחובסקי, ברנר, עגנון, בארון ואחרים, ונלמד באמצעותן על אתגריה, על השראותיה ועל דרכיה החדשות של הספרות העברית כספרות מודרנית.</p>	<p>הציון הסופי מבוסס על הגשת שני תרגילים קצרים (50%) ומבחן בית (50%).</p>
100.1128	4	אירופה מרנסאנס להשכלה	ד"ר צור שלו	2	ב'	108.1235	היסטוריה כללית	א'	10:15-11:45	<p>אירופה בין המאות הט"ו והי"ח ידעה אחדות מן התמורות המרכזיות שעיצבו את העולם המודרני: צמיחת המדינה הריכוזית, התפתחות הקפיטליזם המסחרי, התגלית הגיאוגרפית והקולוניזציה, הרפורמציה, והתפתחות הידע החילוני. השיעור יסקור תהליכים אלו תוך הדגמה של מורכבות החברה האירופית בפרט והרצף ההיסטורי בכלל. את ההרצאה מלווה אתר מודל עשיר ותיעוד ויזואלי מן התקופה. תלמידות/ות הקורס מעמיקות/ות בנושא באמצעות קריאה בחומרים המצורפים.</p>	<p>קריאה: פריטי חובה לבחינה בוחן אמצע (בין שיעור 7 לשיעור 8, מול מחשב, בבית או בקמפוס). 10 שאלות סגורות בחינת סיום (בהסתמך על ההרצאות וקריאת חובה). שילוב שאלות סגורות ופתוחות.</p>

5	100.1382	מקורות ההווה : אירופה 1890 - 1968	פרופ' שטפן איריש	2	ב'	108.1930	היסטוריה כללית	ב'	12: 15-13: 45	קורס זה יספק לתלמידים את הכלים הבסיסיים להבנת ההתפתחויות המשמעותיות של ההיסטוריה האירופית המודרנית, ובעיקר של המאה ה-20 רוויית האלימות. בסוף הקורס התלמידים יהיו מסוגלים לזהות תקופות עיקריות בהיסטוריה האירופית (והעולמית) ולהכיר חלק מן הנושאים והמגמות ההיסטוריוגרפיות הנוגעות להיסטוריה האירופית. יכולת ליבה נוספת שהקורס יקנה היא הבנת אופן העבודה של ההיסטוריונים: הסטודנטים ילמדו כיצד מתבצע מחקר היסטורי, אילו כלים עומדים בפני ההיסטוריון, וכיצד ניתן לאתר שאלות מחקר חשובות.
6	100.1912	פייק ניז – זיופים בימי הביניים והקשריהם החברתיים והפוליטיים	ד"ר אנה גוטגרץ	4	ב'	108.2063	היסטוריה כללית	ב'	10: 15-11: 45	קורס זה יעסוק בזיופים והפצת מידע כוזב באמצעים שונים במהלך ימי הביניים, החל מזיופי תעודות שנועדו לבסס טענות בעלות על נכסים ורכוש או טענות לקדושה של אובייקטים או אנשים, וכלה בזיופים בעלי משמעות דתית ופוליטיות מרחיקות לכת, כמו מתנת קונסטנטיין. באמצעות ניתוח של מקרי בוחן בולטים לאורך הקורס, ננסה לפענח את המנגנונים החברתיים והפוליטיים שעמדו מאחורי זיופים, את האופן שבו ניסו להקנות מהימנות למידע כוזב, ואת ההתקבלות של זיופים אלה בקרב קהלים שונים.
7	100.1913	פרידריך השני – פלא העולם	פרופסור יוסי ציגלר	4	ב'	108.2062	היסטוריה כללית	ב' וד'	08: 15-09: 45	הקורס ידון בדמותו של הקיסר פרידריך השני לבית הוהנשטאופן (1250-1194) (ויאיר דרכו סוגיות מרכזיות בתולדות אירופה במחצית הראשונה של המאה ה-13) (יחסי קיסרות אפיוריות, דפוסי משטר ושליטה חדשים, היחס ליהודים ולמוסלמים, מסע הצלב הששי, אטליה, סיציליה וגרמניה במאה ה-13, תפקידה התרבותי של החצר הקיסרית, התפתחות מדעית)
8	100.1914	מבוא לארכיאולוגיה של תקופות הברונזה והברזל ב	פרופ' איילת גלבע	2	ב'	119.1107	ארכיאולוגיה	ג'	14: 15-15: 45	הקורס מהווה המשך לקורס המבוא על תקופת הברונזה הקדומה והתיכונה 1106.119. ייסקרו בו שרידי התרבות החומרית של ארץ ישראל בתקופת הברונזה המאוחרת, תקופת המשבר וההתחדשות אחרי תקופה זו עד להקמתן של ממלכות ישראל ויהודה. התרבות החומרית תשמש להארת תהליכים פוליטיים, כלכליים וחברתיים במרחב זה. מטרת הקורס להקנות הכרה בסיסית ראשונה עם הארכיאולוגיה של א"י בתקופות אלה, האתרים העיקריים, המינוחים המקצועיים הרלוונטיים והכרה ראשונית עם שיטות המחקר.
9	100.1915	מאה שנות היסטוריה ומוסיקה בארצות הברית, 1870-1970	פרופ' ערן שלו	4	ב'	108.2060	היסטוריה כללית	א' וד'	14: 15-15: 45	הקורס מציע מבט היסטורי ומוסיקלי על ארצות הברית מתום מלחמת האזרחים ועד לראשית שנות ה-70 של המאה העשרים, ויתנהל כדיאלוג בין זווית ההתבוננות ההיסטורית לזו המוסיקלית. נבדוק את הקשרים הגלויים (למשל, כיצד מאורעות היסטוריים משתקפים במילותיו של שיר זה או אחר) והסמויים (השפעתה של מדיניות כלכלית או תרבותית על דפוסי ביצוע, ייצור, ומסחר של מוסיקה) שבין ההיסטוריה והמוסיקה האמריקאית. נדון במקורותיהם, יצירתן והתפתחותן של הסוגות המוסיקליות המובילות בארצות הברית המודרנית, נבחן את הקשרים ההיסטוריים של כתיבתן ואת מקורותיהן ואת השפעתה האדירה של המוסיקה האמריקאית על צריכת מוסיקה בעולם.

<p>נוכחות, הקשבה, קריאת מקורות ומאמרים - 20% 3 תרגילים - 45% מבחן בית - 35%</p>	<p>הקורס בוחן את תהליכי התהוותה של הספרות המקראית ואת שלבי התקדשותה וחינומה לצד המגמות שליוו את יצירתה. הקורס בוחן באופן ביקורתי גישות פרשניות שונות, מן התפיסה המסורתית ותיאוריות מראשית ימי ההשכלה ועד ימינו שביקשו להתחקות אחר זהות כתבי המקרא, נסיבות הכתיבה, והאמונות והדעות שהוא מאגד (במילים אחרות "מי כתב את התנ"ך, מתי, ומדוע?"). התיאוריות נבחנות בדרך של יישום, לצד הערכה וביקורת, ולצד מבט על עדויות מתרבויות שהתקיימו במזרח הקדום בתקופות החופפות לימי המקרא. חקר התהוות הספרות כרוך גם בעיסוק במונחים מתחום הסוציולוגיה, פסיכולוגיה, וחקר הדתות, המסייעים להבנת רעיונות ופולמוסים פנימיים המצויים בשפע בתנ"ך. הקורס מהווה מבוא לתכני הספרות המקראית הענפה כשער לאוצר המחשבה היהודית מחד ולרוח האנושית מאידך.</p>	<p>10: 15-11: 45</p>	<p>ד'</p>	<p>מקרא</p>	<p>101.1029</p>	<p>א'</p>	<p>2</p>	<p>ד"ר גילי קוגלר</p>	<p>מבוא למקרא : או : "ספר הספרים : מהו? של מי הוא? מי כתב אותו? מתי ומדוע?"</p>	<p>100.1916</p>	<p>10</p>
<p>עבודות : שאלות חזרה בתום כל שיעור. הגשה אפשרית עד סוף הסמסטר. בחנים : בסוף כל אחד משלושת חלקי הקורס יהיה בחן בחירה מרובה (י"אמריקאי), עם כל חומר עזר (לא אנושי) מותר. ניתן לענות על כל שאלה רק פעם אחת, וצריכים לסיים את הבחן תוך שתיים מההתחלה, אז חשוב להתכונן היטב. כל אחד משלושת הבחנים שווה 15% מהציון הסופי.</p>	<p>מטרת הקורס היא לחזק את הכישורים הבסיסיים בחשיבה ביקורתית: כיצד לזהות טיעונים, כיצד לפרש אותם, כיצד להעריך אותם, וכיצד לבנות אותם.</p>	<p>מתוקשב בערבית</p>	<p>פילוסופיה</p>	<p>107.1626</p>	<p>ב'</p>	<p>2</p>	<p>ד"ר אריאל מירב</p>	<p>חשיבה ביקורתית</p>	<p>100.1822</p>	<p>11</p>	
<p>עבודות : שאלות חזרה בתום כל שיעור. הגשה אפשרית עד סוף הסמסטר. בחנים : בסוף כל אחד משלושת חלקי הקורס יהיה בחן בחירה מרובה (י"אמריקאי), עם כל חומר עזר (לא אנושי) מותר. ניתן לענות על כל שאלה רק פעם אחת, וצריכים לסיים את הבחן תוך שתיים מההתחלה, אז חשוב להתכונן היטב. כל אחד משלושת הבחנים שווה 15% מהציון הסופי.</p>	<p>מטרת הקורס היא לחזק את הכישורים הבסיסיים בחשיבה ביקורתית: כיצד לזהות טיעונים, כיצד לפרש אותם, כיצד להעריך אותם, וכיצד לבנות אותם.</p>	<p>מתוקשב בערבית</p>	<p>פילוסופיה</p>	<p>107.1624</p>	<p>ב'</p>	<p>2</p>	<p>ד"ר אריאל מירב</p>	<p>חשיבה ביקורתית</p>	<p>100.1761</p>	<p>12</p>	
<p>עבודות : שאלות חזרה בתום כל שיעור. הגשה אפשרית עד סוף הסמסטר. בחנים : בסוף כל אחד משלושת חלקי הקורס יהיה בחן בחירה מרובה (י"אמריקאי), עם כל חומר עזר (לא אנושי) מותר. ניתן לענות על כל שאלה רק פעם אחת, וצריכים לסיים את הבחן תוך שתיים מההתחלה, אז חשוב להתכונן היטב. כל אחד משלושת הבחנים שווה 15% מהציון הסופי.</p>	<p>מטרת הקורס היא לחזק את הכישורים הבסיסיים בחשיבה ביקורתית: כיצד לזהות טיעונים, כיצד לפרש אותם, כיצד להעריך אותם, וכיצד לבנות אותם.</p>	<p>מתוקשב באנגלית</p>	<p>פילוסופיה</p>	<p>107.1622</p>	<p>ב'</p>	<p>2</p>	<p>ד"ר אריאל מירב</p>	<p>חשיבה ביקורתית</p>	<p>100.1262</p>	<p>13</p>	

<p>מטלות הקורס : צפייה וקריאת החומרים הנלווים, ניתוח תרחיש קצר (בהיקף של חצי עמוד) שיוצג בשיעור, השתתפות בדיונים, ובחינת סיום.</p> <p>עבודות : בכל שיעור יוצג תרחיש קצר שאותו הסטודנטים יצטרכו לנתח בקצרה בהיקף של כחצי עמוד.</p> <p>מבחן מרכיבי הציון : 85% מבחן סיום 15% ניתוח התרחיש</p>	<p>בקורס זה, נדון בנושאים מרכזיים הקשורים להבנת טבעה של האהבה הרומנטית. הדיון יכלול בין היתר את הנושאים הבאים: מהי אהבה רומנטית? ידידות וסקס, האם תאהב אותי מחר? אהבה ושייכות, בחירת בני זוג רומנטיים, אהבה ממבט ראשון, משיכה מינית ויופי, אהבה ונישואין, נישואים פתוחים ופוליאמוריה, חופש ומחויבות, סקס מזדמן, היריבות בין האהבה והחיים, האם הזמן עושה טוב לאהבה? מדוע לעיתים אנו פוגעים באדם שאותו אנו אוהבים? האם יש לעבוד על הזוגיות? האם האהבה היא במיטבה כשהיא טרייה? וכיצד אפשר להשיג איזון רומנטי.</p>	<p>מתקשב</p>	<p>פילוסופיה</p>	<p>107.1628</p>	<p>ב'</p>	<p>2</p>	<p>פרופסור אהרון בן-זאב</p>	<p>אהבה רומנטית</p>	<p>100.1898</p>	<p>14</p>	
<p>1.נוכחות ב85% מן השיעורים בכיתה לכל הפחות. 2.הגשת שמונה דוחות קריאה, פירוט נוהל הגשה מטה (20% מהציון) 3.הגשת רפרט בכיתה (רשות. נתינת רפרט תזכה בחמש נקודות בונוס) 4.הגשת עבודה מסכמת או עבודה סמינריונית. לבחירת התלמיד, ה, הנחיות מפורטות בשיעור (80%)</p>	<p>התבוננות בתהליכי הבאת ילדים לעולם בחברות בנות זמננו פותחת צוהר להבנת תמורות תרבותיות, ערכיות, וכלכליות בסדר העולם המקומי והגלובלי. בעוד שהשיח הציבורי במדינות רבות מרבה לעסוק ב"שיעורי פרויקט", הקורס מסתכל "מאחורי" המספרים, על התהליכים החברתיים הכרוכים בהולדת ילדים: התבגרות מינית, הריון, לידה, גידול ילדים מוקדם. אלו מתגלים במהלך הקורס כפריזמות רבות עוצמה להבין מהן כיצד חברות עונות על שאלות יסודיות: מתי מתחילים החיים, מהם חיים הראויים לחיותם? כיצד נקבעת שייכות משפחתית? מי מוסמך להחליט בסוגיות אלו, כיצד מן הראוי לקבל החלטות לגבי השאלות הני"ל, מה מקומו של ידע רפואי וטכנולוגיות רפואיות בתהליכי הולדה וקבלת החלטות לגביהם? טכנולוגיות ההולדה החדשות מאתגרות את התשובות ה"ישנות" לשאלות אלו, מייצרות תצורות חדשות של שייכות משפחתית ויצרות ויכוחים ציבוריים חדשים סביבן. לאורך הקורס הדיונים ילוו בדוגמאות אתגורפיות מסביבות סוציו-תרבותיות מגוונות כגון ישראל, יפן, וייטנאם, הודו, מערב אירופה וצפון ודרום אמריקה.</p>	<p>16: 15-19: 45</p>	<p>ד'</p>	<p>אנתרופולוגיה</p>	<p>219.3006</p>	<p>ב'</p>	<p>4</p>	<p>פרופסור ציפי עברי</p>	<p>סוגיות באנתרופולוגיה של ההולדה</p>	<p>100.1923</p>	<p>15</p>

<p>השיעור דורש מכל סטודנט קריאה במבחר היצירות הנלמדות. במהלך הסמסטר יידרשו הסטודנטים להגיש 2 חיבורים קצרים (1-2 עמודים) אשר יוגשו בכתב כתגובות על הנלמד בכיתה ועל הקריאה. לא ניתן להגיש את עבודת הסיכום ללא הגשת החיבורים הקצרים במהלך הסמסטר. הציון בשיעור יקבע על פי עבודת הסיכום שאורכה עד 6-7 עמודים. הגשת העבודות תלויה בנוכחות רציפה בשעורים.</p>	<p>ארכיאולוגיה הוא מדע צעיר שהחל להתגבש במאה ה-19 עם תחילת החפירות וגילוי תרבויות עתיקות ומפוארות. במרכז החקירה הארכיאולוגית נמצאות הריסות ש הופכות באמצעותה למוקד מחקר מדעי. אולי להריסות אלה יש תפקיד משמעותי בפואטיקה ובאסתטיקה לאורך ההיסטוריה. המדע הצעיר של הארכיאולוגיה עורר תגובות שונות. מצד אחד היתה לו השפעה מכוננת על מדע צעיר נוסף שהחל לצמוח בסוף המאה ה-19: הפסיכואנליזה, ומצד שני, היתה לו השפעה אדירה על הדמיון והיצירה. השיעור יינתן על ידי שני חוקרים העוסקים בקשר בין ארכיאולוגיה וספרות מזוויות מחקריות שונות. נעסוק בקשר בין ארכיאולוגיה לחפירת הנפש, נבחן את הקשר בין הפסיכואנליזה לארכיאולוגיה במאה ה-19 וראשית ה-20. נשאל כיצד השפיעה הארכיאולוגיה על עיצוב המושגים המרכזיים בפסיכואנליזה: הלא מודע, ילדות, זיכרון ושכחה. נקרא ביצירות ונצפה ביצירות קולנוע שעבורן האתר הארכיאולוגי הוא מרכזי כמו גם דמויות של ארכיאולוגים. נדון ביצירות מספרות העולם ומהספרות העברית בהן מטאפורת הארכיאולוגיה היא משמעותית ומרכזית. נעסוק במהות המשיכה של השירה להריסות ולמצאים ארכיאולוגים, ונשאל כיצד התשוקה לעבר יכולה ללמד אותנו על ההווה.</p>	<p>16: 15-17: 45</p>	<p>ד'</p>	<p>ספרות עברית והשוואתית</p>	<p>122.2765</p>	<p>ב'</p>	<p>2</p>	<p>פרופ' ורד לב כנען וד"ר גיאקומו לואי</p>	<p>ארכיאולוגיה וספרות</p>	<p>100.1924</p>	<p>16</p>
<p>אין דרישות קדם נוכחות חובה עבודות מטלת אמצע (סיכום היחס שבין פולקלור להיסטוריה), מסה עד 5 עמודים. עבודת סיום: ניתוח סיפור מימי הביניים מנקודת מבט היסטורית (עד 10 עמודים) הגשה: 30 באוגוסט, 2024 מרכיבי הציון: השתתפות 10%; מטלת אמצע: 20%; עבודת סיום 70%</p>	<p>ימי הביניים ידועים כזמנם של נסיכות ודרקונים, אבירים וקוסמים.... בשיעור זה נקרא מעשיות, סיפורים, אגדות, הלצות, אנקדוטות, מיתוסים ושאר יצירות פולקלור מימי הביניים היהודיים (משנת 1000 ועד 1500 לערך), תוך שימת עין לערכם ההיסטורי. נתמודד עם האתגרים המתודולוגיים איתם מתמודדים היסטוריונים בקריאת מקורות כאלה ונבחן מגוון גישות שונות: היסטוריות, פולקלוריסטיות, פסיכולוגיות ואנתרופולוגיות. נשאל את עצמנו: מה ניתן ללמוד על החברה היהודית של ימי הביניים מהסיפורים שהם סיפרו לעצמם? איך 'מציאות' מדומינת' משקפת מציאות? ומה ערכן התרבותי של אגדות?</p>	<p>16: 15-17: 45</p>	<p>ד'</p>	<p>תולדות ישראל ומקרא</p>	<p>104.2876</p>	<p>ב'</p>	<p>2</p>	<p>ד"ר מיכה פרי</p>	<p>איש זאב, מכשפה ורבי... קוראים סיפורים מימי הביניים היהודיים נלמד בשפה האנגלית</p>	<p>100.1928</p>	<p>17</p>
<p>נוכחות מתוקשב עבודות: 5 בחנים אמריקאים קצרים על תכני יחידות הלימוד מבחן: שאלות אמריקאיות על תכני ההרצאות ומאמרי החובה</p>	<p>הקורס סוקר את הקונפליקטים המעצבים את החברה הישראלית כגון: הקונפליקט העדתי והקונפליקט הדתי במדינת ישראל. עיקר הדיון בקורס יתמקד בניסיון להבין את היסודות של קונפליקטים אלו ואת האופן בו הם נוצרו בראשית ימיה של מדינת ישראל ואף קודם לכן, ביסודות הרעיוניים של האידיאולוגיה הציונית.</p>	<p>מתוקשב</p>		<p>בית הספר למדע המדינה</p>	<p>205.2172</p>	<p>ב'</p>	<p>4</p>	<p>ד"ר אסף תורג'מן</p>	<p>קונפליקטים מעצבים בחברה הישראלית</p>	<p>100.2172</p>	<p>18</p>

